ECLI:LV:ZRT:2019:0924.173087219.1.S
Administratīvā pārkāpuma lieta Nr. 173087219
Lietvedības Nr. 1-0872-19/33

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jēkabpilī 2019. gada 24. septembrī

Zemgales rajona tiesas tiesnese Lilita Bārbale,
ar tiesas sēdes sekretāri Ingu Cīruli,
piedaloties /pers. A/,

izskatīja atklātā tiesas sēdē administratīvā pārkāpuma protokola Nr. PC 315370 materiālus par /pers. A/, personas kods /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.[15] panta astotās daļas.

Aprakstošā daļa

2019. gada 21. septembrī Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Patrulpolicijas nodaļas Satiksmes uzraudzības rotas jaunākais inspektors Renāts Vavilovs sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr. PC 315370.

Protokolā norādīts, ka 2019. gada 21. septembrī pulksten 15.52 Jēkabpilī, pa Viesītes ielu virzienā uz nama Viestura ielā 38C pagalmu, /pers. A/ vadījis transportlīdzekli *TOYOTA RAV4*, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, manāmā alkohola reibumā un atteicies no medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai Jēkabpils reģionālajā slimnīcā Andreja Pormaļa ielā 125, Jēkabpilī.

Norādīts, ka saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 30. panta pirmo daļu ir iestājies transportlīdzekļa vadīšanas tiesību izmantošanas aizliegums.

Protokolā norādīts, ka atbildība par šādu pārkāpumu paredzēta LAPK 149.[15] panta astotajā daļā, tas ir, par atteikšanos no medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai, narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmes pārbaudes.

Tiesas sēdē /pers. A/ paskaidroja, ka nav vadījis automašīnu alkohola reibumā, bet no pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai atteicies, jo neuzticas policijas iekārtām. Arī slimnīcā no pārbaudes atteicies, jo baidās no injekcijām.

Motīvu daļa

Tiesnese, noklausījusies /pers. A/ paskaidrojumus un izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka /pers. A/ ir saucams pie administratīvās atbildības par LAPK 149.[15] panta astotajā daļā paredzēto pārkāpumu un viņam uzliekams administratīvais sods.

LAPK 9. panta pirmā daļa noteic, ka par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

Saskaņā ar LAPK 149.[15] panta astoto daļu administratīvā atbildība iestājas par atteikšanos no medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai, narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmes pārbaudes.

Atbilstoši LAPK 243. panta pirmajai daļai pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Saskaņā ar LAPK 244. pantu institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

No minētā secināms, ka to, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, jāizvērtē, aplūkojot visus procesā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem to kopumā un savstarpējā sakarībā. Tikai pastāvot saprātīgām šaubām, kuras nevar novērst, tās jāvērtē par labu pārkāpējam (sk., piemēram, *Zemgales apgabaltiesas 2016. gada 12. janvāra spriedumu lietā Nr. 137006315*).

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 2. jūnija noteikumu Nr. 279 "Ceļu satiksmes noteikumi" 25.9. punktu transportlīdzekļa vadītājam ir pienākums pakļauties kompetentās iestādes amatpersonu veiktajām pārbaudēm, tām veicot normatīvajos aktos noteiktās uzraudzības un kontroles funkcijas.

Ceļu satiksmes likuma 43.[5] panta pirmā daļa noteic, ka, lai konstatētu alkohola reibumu, Valsts policijas darbinieki ir tiesīgi pārbaudīt transportlīdzekļa vadītāja izelpoto gaisu ar šim nolūkam paredzētu mēraparātu, kas atbilst Ministru kabineta noteiktajām prasībām, vai nogādāt transportlīdzekļa vadītāju medicīnas iestādē šādas pārbaudes veikšanai, ja ir pamatotas aizdomas, ka viņš ir alkohola reibumā, bet izelpotā gaisa pārbaudi nav iespējams veikt vai transportlīdzekļa vadītājs nepiekrīt tās rezultātiem.

Minēto apstiprina arī Ministru kabineta 2018. gada 27. novembra noteikumu Nr. 719 "Kārtība, kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpotajā gaisā un konstatē narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmi" (turpmāk – noteikumi Nr. 719) 14. punkts, kas noteic, ja transportlīdzekļa vadītāja pārbaudi alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā nav iespējams veikt vai transportlīdzekļa vadītājs nepiekrīt pārbaudes veikšanai vai tās rezultātiem, darbinieks izdara attiecīgu ierakstu šo noteikumu 7. punktā minētajā protokolā un transportlīdzekļa vadītāju pēc iespējas ātrāk nogādā tuvākajā šo noteikumu 1. pielikumā minētajā ārstniecības iestādē (1. pielikuma 10. punkts – SIA "Jēkabpils reģionālā slimnīca"), kas nodrošina medicīniskās pārbaudes veikšanu transportlīdzekļa vadītājam.

Tiesnese atzīst, ka /pers. A/ vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā ir pierādīta ar lietā esošajiem pierādījumiem (tostarp ar administratīvā pārkāpuma protokolu, policijas darbinieku A. Lūkinas, R. Vavilova ziņojumiem, liecinieka /pers. F/ paskaidrojumu, transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokolu, medicīniskās pārbaudes protokola alkohola ietekmes (koncentrācijas) noteikšanai, kā arī ar paša /pers. A/ paskaidrojumiem tiesas sēdē.

Par /pers. A/ izdarīto administratīvo pārkāpumu 2019. gada 21. septembrī noformēts administratīvā pārkāpuma protokols Nr. PC315370 (lietas 3. lapa).

Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Patrulpolicijas nodaļas Satiksmes uzraudzības rotas jaunākās inspektores A. Lūkinas dienesta ziņojuma norādīts, ka 2019. gada 21. septembrī, pildot dienesta pienākumus kopā ar jaunāko inspektoru Renātu Vavilovu, ap plkst. 15.23 saņēmuši informāciju, ka Jēkabpilī, Viestura ielā 34A pie veikala "Maxima" kāda persona manāmā alkohola reibumā grib braukt ar transportlīdzekli *TOYOTA RAV4*, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/. Piebraucot pie minētā stāvoša transportlīdzekļa, ticis konstatēts, ka tajā atrodas divas personas manāmā alkohola reibumā. Pie transportlīdzekļa stūres atradies /pers. A/, personas kods /personas kods/, kurš mutisks ticis brīdināts, ka transportlīdzekļa vadīšana alkohola reibumā ir aizliegta. Apsekojot mikrorajonu, ticis pamanīts iepriekš minētais transportlīdzeklis, kas pārvietojies pa Viesītes ielu virzienā uz namu pagalmiem Viestura ielā. Pie nama Viestura ielā 38C minētais transportlīdzeklis ticis apturēts. Pie apturētā transportlīdzekļa stūres atradies /pers. A/, kurš aicināts uz dienesta transportlīdzekli alkohola pārbaudes veikšanai, kam /pers. A/ nav piekritis. /pers. A/ ticis nogādāts Jēkabpils reģionālajā slimnīcā medicīniskās pārbaudes alkohola ietekmes (koncentrācijas) noteikšanai, kam viņš nav piekritis un no pārbaudes atteicies. Par atteikšanos no medicīniskās pārbaudes uz /pers. A/ ticis sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr. PC315370 (lietas 6. lapa).

Analogi notikuma faktiskos apstākļus ziņojumā atspoguļojis arī Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Patrulpolicijas nodaļas Satiksmes uzraudzības rotas jaunākais inspektors R. Vavilovs (lietas 7. lapa).

Pats /pers. A/tiesas sēdē minētos policijas darbinieku norādītos apstākļus neapstrīdēja, atzina, ka tie pie viņa automašīnas pienākuši, kad atradies veikala "Maxima" stāvlaukumā, taču noliedz, ka būtu bijis alkohola reibumā.

/pers. F/ rakstveida paskaidrojumā norādīts, ka 2019. gada 21. septembrī ap plkst. 15.52 viņš atradies transportlīdzekļa *TOYOTA RAV4*, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, priekšējā pasažiera sēdvietā. Automašīnu vadījis nepazīstams vīrietis, kura vārdu un uzvārdu nezinot (lietas 10. lapa).

Lietā iesniegtā transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokola Nr. NB 310762 redzams, ka /pers. A/ atteicies no alkohola pārbaudes izelpojamā gaisā, izmantojot mēraparātu (lietas 5. lapa), tāpēc viņš nosūtīts uz medicīnisko pārbaudi Jēkabpils reģionālajā slimnīcā (lietas 12. lapa).

Kā izriet no noteikumu Nr. 719 23. punkta, ja pārbaudāmais transportlīdzekļa vadītājs atsakās no medicīniskās pārbaudes vai atsakās veikt mērījumus alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā vai nodot asins paraugu laboratoriskiem izmeklējumiem, vai mēģina veikt darbības, kas var mainīt medicīniskās pārbaudes galīgo rezultātu, ārsts šo faktu ieraksta medicīniskās pārbaudes protokolā. Par citas bioloģiskās vides paraugu (urīns, siekalas) nodošanu lemj ārsts. Atzinumu sniedz, ja iespējams, ņemot vērā klīniskās izmeklēšanas rezultātus, un norāda, ka atzinuma pamatā ir klīniskā simptomātika. Pārbaudāmais transportlīdzekļa vadītājs parakstās medicīniskās pārbaudes protokolā par atteikšanos no pārbaudes.

2019. gada 21. septembra medicīniskās pārbaudes protokols Nr. 38 alkohola ietekmes (koncentrācijas) noteikšanai pierāda, ka /pers. A/ atteicies no asins, urīna, siekalu nodošanas analīzēm, un protokolu atteicies parakstīt (lietas 13. lapa).

Publiskajās tiesībās darbojas publiskās ticamības princips, un policijas amatpersonu noformētajiem dokumentiem, arī administratīvo pārkāpumu protokoliem, *a priori* ir publiskā ticamība, un tos iespējams apšaubīt, iesniedzot pierādījumus, kas to apstiprina (*Zemgales apgabaltiesas 2013. gada 3. jūnija spriedumu lietā Nr.116008413, Augstākās tiesas SKA-647/2008)*). Jāņem vērā, ka likumdevējs ir uzsvēris, ka protokolā fiksētās ziņas ir uzskatāmas par objektīvu pierādījumu un amatpersona atzīstama par objektīvu novērotāju, kamēr netiek pierādīts pretējais (piemēram, *Administratīvās apgabaltiesas 2013.gada 23.aprīļa spriedumu lietā Nr. A42919409*). /pers. A/ nav iesniedzis pierādījumus, kas atspēkotu administratīvā pārkāpuma protokolā norādīto.

Tiesnese secina, ka /pers. A/ 2019. gada 21. septembrī pulksten 15.52 Jēkabpilī, pa Viesītes ielu virzienā uz nama Viestura ielā 38C pagalmu, vadījis transportlīdzekli *TOYOTA RAV4*, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, būdams jau brīdināts par transportlīdzekļa vadīšanas aizliegumu, atrodoties alkohola ietekmē, un atteicies no medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai.

Tātad /pers. A/ ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts LAPK 149.[15] panta astotajā daļā.

Nosakot sodu saskaņā ar LAPK 32. panta otro daļu tiesnese ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Tāpat tiesnese ņem vērā LAPK 22. pantā definēto soda mērķi, kas ir audzināt personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, lai pārkāpējs un citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

No tiesas sēdē iegūtās informācijas – /pers. A/ algotu darbu nestrādā, legālu ienākumu viņam nav, apgādībā trīs personas. Lietā nav iesniegtas ziņas par to, ka /pers. A/ būtu jebkādas veselības problēmas.

Kā redzams no administratīvā pārkāpuma protokola un Tiesu informācijas sistēmā pieejamajām ziņām par administratīvajiem sodiem, tad /pers. A/ iepriekš administratīvi nav sodīts (lietas 22. lapa). Tiesa, veicot šīs informācijas pārbaudi Tiesu informācijas sistēmā, nevis ieguva jaunus pierādījumus, bet gan pārbaudīja jau lietā esošo ziņu patiesumu.

Nolūkā /pers. A/ sodīt par izdarīto administratīvo pārkāpumu, kai viņš pildītu likumu un turpmāk atturētos no likumpārkāpumu izdarīšanas, tiesnese atzīst, ka sods piemērojams LAPK 149.[15] panta astotās daļas sankcijas robežās.

LAPK 149.[15] panta astotā daļa par šo pārkāpumu transportlīdzekļa vadītājam paredz sodu – administratīvo arestu no desmit līdz piecpadsmit diennaktīm, naudas sodu no tūkstoš divsimt līdz tūkstoš četrsimt *euro* un transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu uz četriem gadiem.

LAPK 318. panta otrā daļa noteic, ka administratīvā aresta termiņā ieskaita administratīvās aizturēšanas laiku.

No lietā iesniegtā administratīvās aizturēšanas protokola Nr. 180 secināms, ka /pers. A/ 2019. gada 21. septembrī pulksten 16.07 ticis aizturēts par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, kas paredzēts LAPK 149.[15] panta astotajā daļā. Atbrīvots pulksten 18.37 (lietas 11. lapa).

Tiesnese atzīst, ka saskaņā ar LAPK 318. panta otro daļu šis laiks ieskaitāms administratīvā aresta termiņā.

Saskaņā ar LAPK 274.[1] pantu lēmumā par administratīvā soda uzlikšanu jānosaka, kas darāms ar pārkāpuma izdarīšanas rīkiem. Šī panta pirmās daļas 2. punktā noteikts, ka lietas, kas bijušas lietotas administratīvā pārkāpuma izdarīšanai, ir konfiscējamas vai atdodamas atpakaļ to īpašniekam.

Transportlīdzeklis *TOYOTA RAY4,* reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, 2019. gada 21. septembrī saskaņā ar LAPK 257. panta pirmo daļu izņemts un nodots glabāšanā Nodrošinājuma valsts aģentūrā.

Kā redzams lietas materiālos, tad /pers. A/ nav minētā transportlīdzekļa īpašnieks.

Lai pārliecinātos par šo ziņu patiesumu, tiesa no Tiesu informācijas sistēmā pieejamajām ziņām no CSDD pieprasīja izziņu par automašīnas *TOYOTA RAY4,* reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, īpašnieku (lietas 22. lapa). Arī šajā sakarā tiesnese norāda, ka tiesa nevis ieguva jaunus pierādījumus, bet gan pārbaudīja jau lietā esošo ziņu patiesumu.

Ievērojot Satversmes tiesas 2013. gada 24. oktobra spriedumā lietā Nr. 2012-23-01 „Par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 257. panta pirmās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105. pantam" noteikto, transportlīdzeklis *TOYOTA RAY4,* reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, atdodams tā īpašniekam.

/pers. A/ transportlīdzekļa vadītāja apliecība nav izņemta un nav pievienota lietas materiāliem. Tā kā transportlīdzekļa vadītājam tiek piemērots sods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana, tad saskaņā ar LAPK 309. panta nosacījumiem, viņam uzliekams pienākums nederīgo transportlīdzekļa vadītāja apliecību 10 dienu laikā no nolēmuma paziņošanas dienas nodot Ceļu satiksmes drošības direkcijā vai Valsts policijā.

Saskaņā ar LAPK 258. panta trešo daļu persona, kurai uzlikts administratīvais sods, Ministru kabineta noteiktā kārtībā sedz izdevumus, kas saistīti ar alkohola koncentrācijas, narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaida konstatēšanai

veiktajām pārbaudēm. Atbilstoši 2018. gada 27. novembra Ministru kabineta noteikumu Nr. 719 „Kārtība, kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpotajā gaisā un konstatē narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmi" 27.11. un 35. punktam pārbaudes izdevumus saskaņā ar ārstniecības iestādes cenrādi sedz transportlīdzekļa vadītājs. Šajā lietā minētie izdevumi ir 35,60 *euro* (lietas 13. lapa), kas piedzenami no /pers. A/ par labu Valsts policijai.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar LAPK 289.[13], 289.[16], 289.[17] pantu tiesnese

nosprieda

atzīt /pers. A/, personas kods /personas kods/, par vainīgu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[15] panta astotajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanā un piemērot administratīvo arestu uz 10 (desmit) diennaktīm, uzlikt naudas sodu 1200 *euro* (viens tūkstotis divi simti *euro*), atņemt transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem.

Administratīvā aresta terminā ieskaitīt /pers. A/ administratīvās aizturēšanas laiku no 2019.gada 21. septembra pulksten 16.07 līdz pulksten 18.37.

Transportlīdzekli *TOYOTA RAV4,* reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, atdot īpašniekam.

Noteikt, ka medicīniskās pārbaudes izdevumu apmērs ir 35,60 *euro* (trīsdesmit pieci *euro*, 60 centi), kas jāsedz /pers. A/, nosakot termiņu izdevumu labprātīgai samaksai 30 (trīsdesmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Labprātīgas nenomaksāšanas gadījumā izdevumi piedzenami no pārkāpēja par labu Valsts policijai.

Noteikt pienākumu /pers. A/ 10 (desmit) dienu laikā no nolēmuma paziņošanas dienas nederīgo transportlīdzekļa vadītāja apliecību nodot Ceļu satiksmes drošības direkcijā vai Valsts policijā.

Spriedumu 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības tiesas kancelejā var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Pilns spriedums pieejams tiesas kancelejā 2019. gada 4. oktobrī.

Tiesnese L. Bārbale